

פרשת עקב

למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם (ח, ג)

המגיד מדובנא זי"ע הסביר את משמעות פסוק זה בדרכו ע"פ משל נחמד: עני הגיע לכפר אחד, שבו התגוררו שתי משפחות יהודיות זו מול זו. האחת, משפחתו של יהודי יקר, מכניס אורחים ובעל חסד, והשנייה, משפחתו של קמצן, רע לב ורע עין. איתרע מזלו של העני, והוא פנה אל ביתו של הקמצן הרע. הוא פנה אל בעל הבית ובקש לאכול דבר מה. כששמע בעל הבית הקמצן את מבוקשו של אותו הלך עני, ענה בתמיה: לאכול? בזעת אפך תאכל לחם! הוא הוציא אל החצר והראה לו על ערמת גזעים. "אם תחטוב את העצים האלו להסקה, תקבל אוכל לשובע!" לא היתה לעני ברירה. הוא עבד בפרך, ולפנות ערב סיים את מלאכתו. משהתייצב לפני בעל הבית, יצא עמו אל החצר, סקר את המלאכה ואמר לעני בשביעות רצון: טוב ויפה. הארוחה מחכה לך בבית ממול...!

הודה לו העני מקרב לבו, והלך לבית שמנגד.

שם קבלוהו בסבר פנים יפות, וערכו לפניו שלחן גדוש מטעמים. משאכל ושבע, הציעו לפניו את מיטתו והוא פנה ללון. בבוקר השכים והלך לדרכו. לימים, ישב בחברת חבריו והם שוחחו - כדרכם של קבצנים הנועדים יחדיו - על נדודיהם ועל קורותיהם.

פתח העני וספר על המקרה שקרהו בכפר פלוני. בעל הבית העבידו בפרך, אבל לאחר מכן גמל לו בארוחה הגונה והציע לו מקום לינה. תמהו הקבצנים איש אל רעהו: "לא יתכן", אמרו, "מתגוררות שתי משפחות, אצל האחת יעבידוך בפרך ולא יתנו לך פת קבר, והשניה מכניסת אורחים ללא כל גמול".

אבל בדידי הוה עובדא - התעקש העני. חטבתי עצים בחצר הבית, והסעודה הוכנה לי בבית ממול! צחקו הכל וקראו: האח, נפלת בפח! יגעת בחינם, וכל עמלך היה לריק - אילו היית פונה בתחילה לבית השני, היו מגישים לך אותה ארוחה, ובחנם, בלא כל טורח...!

סיים המגיד מדובנא זי"ע את משלו ואמר: כך גם לפעמים אנו מתנהגים, אנו עמלים ועובדים ללא הרף, ומבזבזים הרבה כח ועמל בשביל להשיג עוד משהו ועוד משהו, אבל בסוף מראים לנו כי הפרנסה נמצאת למעלה, משמים פותחים בפנינו פתח של הצלה שכלל לא חשבנו עליו, ואילו היינו פונים בתחילה מיד לאותה מקום מלמעלה כבר מזמן מזמן היינו נושעים, ובחנם בלא כל טורח...!

"כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם"!

וכבר מסופר על הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע שראה פעם איש אחד הולך בחיפזון רב. שאלו הצדיק: למה אתה רץ כל כך? השיבו האיש: אני רודף אחרי פרנסתי. אמר לו הצדיק: וכי מנין לך שפרנסתך הולכת לפניך, שאתה רץ אחריה להשיגה? אולי היא נמצאת מאחריך ונמצא שאתה בורח ממנה...!

מקור: פנינים

פרשת עקב